

Szlovénia

Szakosított bíróságok - Szlovénia

Ez az oldal Szlovénia különös hatáskörű bíróságainak szervezetéről nyújt tájékoztatást.

A munkaügyi bíróságok és a szociális ügyekkel foglalkozó elsőfokú bíróság (*Delovna sodišča in socialno sodišče*)

A jogszabályi rendelkezések szerint a munkaügyi bíróságok hatáskörébe az egyedi és kollektív munkaügyi jogviták eldöntése, a szociális bíróság hatáskörébe pedig a szociális jogviták rendezése tartozik.

A munkaügyi bíróságok és az elsőfokú szociális bíróság első fokon döntenek. A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság (*Višje delovno in socialno sodišče*) dönt a munkaügyi bíróságok és az elsőfokú szociális bíróság határozataival szembeni fellebbezésekről, a Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság határozataival szembeni fellebbezések és felülvizsgálati kérelmek ügyében pedig a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jár el.

A **munkaügyi bíróság** hatáskörébe az alábbi kérdésekkel kapcsolatos, **egyedi** munkaügyi jogviták elbírálása döntéshozatal tartozik:

- a munkaviszony létrejötte, fennállása, időtartama és megszűnése;
- a munkavállaló és a munkaadó, illetve jogutódaik közötti munkaviszonyból eredő jogok, kötelezettségek és felelősség;
- a munkavállaló és a munkavégzésre irányuló szerződésben megjelölt felhasználó közötti jogviszonnyal kapcsolatos jogok és kötelezettségek;
- a munkaadó és a pályázó között a felvételi eljárással kapcsolatos jogviták;
- iparjogvédelmi jogból eredő, a munkavállaló és a munkaadó közötti szerződésben a munkaviszony alapján megállapított jogok és kötelezettségek;
- 15 év alatti gyermekek, tanulószerveződéses tanulók, diákok és egyetemisták munkavégzése;
- a munkaadó által diákok vagy egyetemisták részére nyújtott üzemi ösztöndíjak;
- próbaidő önkéntes teljesítése;
- jogszabályban meghatározott esetek.

A munkaügyi bíróságok hatáskörébe tartozik annak eldöntése is, hogy a munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozó kártérítési perben valamely biztosítótársaság perbe hívható-e.

A **munkaügyi bíróság** hatáskörébe tartozik az alábbi **kollektív** munkaügyi jogviták elbírálása:

- a kollektív megállapodás részes feleinek egymás közötti, vagy harmadik felekkel szembeni jogvitája a kollektív megállapodás érvényességével és végrehajtásával kapcsolatban;
- kollektív tárgyalások folytatására való felhatalmazás;
- a kollektív megállapodás jogszerűsége és más kollektív megállapodásokkal való összhangja, valamint a munkaadó általános érvényű jogi aktusainak összhangja a jogszabályokkal és a kollektív megállapodásokkal;
- a sztrájk és más szervezett fellépés jogszerűsége;
- a vezetőségben való munkavállalói részvétel;
- a szakszervezetek munkaviszonnyal kapcsolatos hatáskörei;
- a szakszervezetek reprezentativitásával kapcsolatos döntések;
- jogszabályban meghatározott esetek.

A **szociális bíróság** hatáskörébe az alábbi kérdésekkel kapcsolatos szociális jogviták elbírálása tartozik:

1. A nyugdíjak és a rokkantsági biztosítás terén:

- a kötelező nyugdíj- és rokkantsági biztosításra való jogosultság, illetve az ebből származó jogok;
- a kötelező kiegészítő nyugdíjbiztosításra való jogosultság, illetve az ebből származó jogok;
- a kötelező nyugdíj- és rokkantsági biztosítási hozzájárulások, valamint a kötelező kiegészítő nyugdíjbiztosítási hozzájárulások fizetése;
- azon munkakörök meghatározása, illetve törlése, amelyek tekintetében kötelező a kiegészítő nyugdíjbiztosítás;
- a kötelező nyugdíj- és rokkantsági biztosításban való önkéntes részvétel, valamint e biztosítási hozzájárulások fizetése;
- nyugdíjjogosultsági időszakok elismerése és megváltása;
- állami nyugdíjra való jogosultság;
- hivatalos nyilvántartással kapcsolatos jogviták.

2. Az egészségbiztosítás terén:

- a kötelező egészségbiztosításhoz való jog és az ebből származó jogok, a biztosítási hozzájárulás fizetése.

3. A munkanélküliségi biztosítás és a munkaerő-felvétel terén:

- a kötelező munkanélküliségi biztosításhoz való jog és az ebből származó jogok, e tekintetben a biztosítási hozzájárulás fizetése;
- a kötelező munkanélküliségi biztosításban való önkéntes részvétel és e tekintetben a biztosítási hozzájárulás fizetése;
- szociális helyzettől függő ösztöndíjak, és a tehetséges diákoknak nyújtott ösztöndíjak;
- garanciák és támogatott kamatláb mellett nyújtott, szociális alapú diákhitel.

4. A szülői védelemi biztosítás és a családi ellátások terén:

- a szülői védelemi biztosításhoz való jog és az abból származó jogok, és a biztosítási hozzájárulás fizetése;
- a családi ellátásokhoz való jog;

5. A szociális ellátások terén:

- társadalombiztosítási ellátások;
- szociális ellátásokra való jogosultság különféle jogcímenek, amennyiben céljuk az igénylő társadalombiztosítási helyzetének rendezése, és ha az ellátásra juttatásra való jogosultság szociális alapú.

A szociális bíróság hatáskörébe a fent felsorolt területeken az alábbi szociális jogviták elbírálása tartozik:

- jogosulatlanul felvett ellátások visszafizettetése;
- a biztosított személynek vagy a szociális ellátás igénylőjének állami szerv által vagy hatósági jogkörben okozott kár megtérítése, vagy a biztosított által biztosítási jogviszonnyal vagy társadalombiztosítási jogosultságok gyakorlásával összefüggésben valamely intézménynek okozott kár megtérítése.

A szociális bíróság hatáskörébe tartoznak továbbá a jogszabályban meghatározott más szociális tárgyú jogviták is.

A Szlovén Köztársaságban az alábbi elsőfokú bíróságok működnek:

- a Celje városban működő Celjei Munkaügyi Bíróság, Celje igazságszolgáltatási körzet területére kiterjedő illetékességgel;
- a Koper városban működő Koperi Munkaügyi Bíróság, Koper és Nova Gorica igazságszolgáltatási körzet területére kiterjedő illetékességgel;
- a Ljubljana városban működő Ljubljanei Munkaügyi és Szociális Bíróság, munkaügyi vitákban a Kranj, Krško, Ljubljana és Novo Mesto igazságszolgáltatási körzet területére kiterjedő illetékességgel, szociális jogvitákban pedig a Szlovén Köztársaság egész területére kiterjedő illetékességgel;
- a Maribor városban működő Maribori Munkaügyi Bíróság, Maribor, Murska Sobota, Ptuj és Slovenj Gradec igazságszolgáltatási körzet területére kiterjedő illetékességgel.

Az elsőfokú bíróságok munkaügyi jogvitákban a bíróság székhelyén ítélik meg, kivéve, ha valamely rendelkezés külső tárgyalási helyszínen történő tárgyalást ír elő.

Munkaügyi és szociális jogvitákban az elsőfokú bíróság egy hivatásos bíróból (elnök) és két ülnökből álló **tanácsban** ítélik, az ülnökök egyikét a munkavállalók vagy biztosítottak jegyzékéről, a másikat pedig a munkaadók vagy intézmények jegyzékéről választják.

Egyesbíró ítélik a vagyoni igényt érintő egyéni munkaügyi és szociális jogvitákban, ha a perérték 40 000 EUR-nál alacsonyabb. Néhány jelentős kérdésben a követelés értékétől függetlenül egyesbíróknak kell eljárnia, pl. a munkaszerződés felbontásával, próbaidővel, túlórával, pihenőidővel, szabadsággal és más távolléttel, a rendkívüli körülmények közötti munkavégzési kötelezettséggel, fegyelmi szankciókkal, munkavégzés fegyelmi eljárás vagy ideiglenes áthelyezés miatti felfüggesztésével kapcsolatos egyéni munkaügyi jogvitákban; jelenléti díjjal, a testi sérülés tekintetében rokkantsági ellátásra való jogosultsággal és a gyógyfürdőkezeléshez való joggal kapcsolatos szociális jogvitákban.

A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság (*Višje delovno in socialno sodišče*)

A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság a munkaügyi bíróságok és az elsőfokú szociális bíróság határozatai ellen benyújtott fellebbezéseket bírálja el. A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság határozatai ellen benyújtott fellebbezések és felülvizsgálati kérelmek ügyében a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bírósága (*Vrhovno sodišče Republike Slovenije*) dönt.

A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság székhelye Ljubljana.

A Munkaügyi és Szociális Felsőbíróság háromtagú tanácsban ítélik.

A Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bírósága (*Upravno sodišče Republike Slovenije*)

A Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bíróságának hatáskörébe a közigazgatási jogvitákban történő döntéshozatal tartozik, a közigazgatási jogvitákról szóló törvényben meghatározott módon és eljárásoknak megfelelően.

A közigazgatási jogviták keretében a törvénynek megfelelően biztosítják az egyének és szervezetek jogainak és kedvezményeinek jogi védelmét az állami szervek, helyi önkormányzati szervek és hatósági jogkört gyakorlók határozataival és intézkedéseivel szemben.

A közigazgatási jogvitában a bíróság:

- dönt a felperes jogi helyzetét sértő, jogerős közigazgatási jogi aktusok jogszerűségéről;
- ha más megfelelő jogvédelem nem biztosított, dönt a magánszemélyek emberi jogait és alapvető szabadságait sértő egyedi aktusok és intézkedések jogszerűségéről;
- dönt az állami szervek által rendeleti formában kiadott, egyedi jogviszonyokat szabályozó jogi aktusok jogszerűségéről;
- a törvényben meghatározott esetekben, vagy ha az Alkotmány vagy törvény más megfelelő jogvédelmet nem biztosít, elbírálja az állam és a helyi önkormányzatok között, a helyi önkormányzatok között, illetve a helyi önkormányzatok és a közhatalmi jogkört gyakorló szervek között felmerülő közjogi jogvitákat,
- a törvényben meghatározott esetekben dönt egyéb aktusok jogszerűségéről.

Közigazgatási jogvitában első fokon a Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bírósága dönt. A közigazgatási jogvitában hozott első fokú határozat és a rendkívüli jogorvoslatról hozott határozat ellen benyújtott panaszt azonban a Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bírósága bírálja el.

A Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bíróságának székhelye Ljubljanában található.

A Közigazgatási Bíróság ítélezési tevékenységét a **székhelyén**, valamint a következő **kirendeltségeken** folytatja:

- a celjei kirendeltségen a Celjei Felsőbíróság illetékességi területén;
- a Nova Gorice-i kirendeltségen a Koperi Felsőbíróság illetékességi területén;
- a maribori kirendeltségen a Maribori Felsőbíróság illetékességi területén.

A közigazgatási bíróság három bíróból álló tanácsban ítélik, kivéve egyes törvényben meghatározott ügyeket, amelyekben egyesbíró dönt.

A **Legfelsőbb Bíróság** egyesbíróként jár el az eljárás felfüggesztése tárgyában; háromtagú tanácsban bírálja el a fellebbezéseket és a felülvizsgálati kérelmeket; a közigazgatási bíróság és az általános hatáskörű bíróságok vagy valamely szakosított bíróság közötti hatásköri összeütközést érintő jogvita elbírálásakor három bíróból álló tanács jár el; a közigazgatási bíróság és a Legfelsőbb Bíróság közötti hatásköri összeütközést érintő jogviták elbírálásakor öt bíróból álló tanács jár el.

Jogi adatbázisok

További információkat találhat a szlovén bíróságokról a [Szlovén Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának hivatalos honlapján](#).

Kapcsolódó linkek

[Munkaügyi bíróságok](#)

[A Szlovén Köztársaság Közigazgatási Bírósága](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg. Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.

Utolsó frissítés: 27/05/2020